

Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα

Πολλές φορές κατά τή θεία Λειτουργία ἀκούγεται τό ὄνομα τῆς «*Παναγίας ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καί ἀειπαρθένου Μαρίας...*». Ὅλες οἱ αἰτήσεις, εἴτε οἱ μικρές, εἴτε οἱ μεγάλες, εἴτε τά εἰρηνικά, εἴτε ἡ ἐκτενής, εἴτε τά πληρωτικά, προτοῦ νά καταλήξουν στήν ἐκφώνησι, μέ αἰτιολογική συνήθως πρότασι (π.χ. «Ὅτι πρέπει...», «Ὅτι σόν τό κράτος...», «Σύ γάρ εἶ ὁ Βασιλεὺς τῆς εἰρήνης...»), μνημονεύεται τό πρόσωπο τῆς Θεοτόκου καί τά πρόσωπα ὄλων τῶν ἁγίων.

Ἔχουν δέ ἐπικρατήσει δύο συνήθειες, εὐλαβεῖς μέν, ἄτυπες δέ. Ἡ **μία συνήθεια**: Νομίζοντας, ὅτι ὑμνοῦμε ἐκεῖνη τήν ὥρα τήν Θεοτόκο, ἐγείρονται πολλοί καί κάνουν τό σημεῖον τοῦ Σταυροῦ. Ἡ **ἄλλη συνήθεια**: Ὁ ψάλτης παρεμβαίνει στή σχετική αἴτησι τοῦ λειτουργοῦ καί ψάλλει «*Ὑπεραγία Θεοτόκε, πρέσβευε ὑπέρ ἡμῶν...*». Ἡ πρώτη συνήθεια ὀφείλεται στήν ἄγνοια. Νομίζουν, δηλαδή, πολλοί (εὐλαβεῖς ὅπωςδῆποτε), ὅτι τό «*Τῆς Παναγίας Ἀχράντου...*» ἀναφέρεται στό Πρόσωπο τῆς Θεοτόκου. Στήν πραγματικότητα ἡ αἴτησις αὐτή εἶναι **χριστοκεντρική**. Ἡ Παναγία καί οἱ ἅγιοι μνημονεύουν καί μνημονεϋνται καί μέ τή δική τους μνημόνευσι ἐνισχύουν τοὺς πιστοὺς νά ἐμπιστευθοῦν τόν ἑαυτό τους καί τοὺς ἄλλους «*Χριστῷ τῷ Θεῷ*»! Πιο ἀπλᾶ: Ἡ μνημόνευσις τῆς Θεοτόκου καί τῶν ἁγίων ἀποβλέπουν ἐν προκειμένῳ στό «**ἑαυτούς καί ἀλλήλους καί πᾶσαν τήν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα**». Ὁ Χριστός εἶναι ὁ πρωτίστως τιμώμενος. Στόν Χριστό ἐμπιστευόμεθα τοὺς πάντες καί τά πάντα. Καί σ' αὐτόν τόν Χριστό, τόν μοναδικό Λυτρωτὴ καί Σωτῆρα ἀναπέμπουμε καί τήν ἐκφώνησι, πού ἐκάστοτε ἀκολουθεῖ.

• Θά ρωτήσετε: Εἶναι κακό νά ἐγειρώμεθα, ὅταν ἀκούγεται τό ὄνομα τῆς Θεοτόκου; Κακό δέν εἶναι. Ἄπλως δέν ἔχουμε διδαχθῆ, ὅτι ἡ ἐν προκειμένῳ αἴτησις (ἢ μᾶλλον ὑπόσχεσις) λέγεται κυρίως γιά τόν Χριστό. Καί ὅταν στή θεία Λειτουργία ἀκούγεται τό ὄνομα τοῦ Χριστοῦ ἢ καί τῶν τριῶν ὁμοῦ Προσώπων τῆς Ἁγίας Τριάδος, τότε ἐπιβάλλεται νά «**κάνουμε**» τό Σταυρό μας.

• Θά ρωτήσετε πάλι: Εἶναι κακό νά ψάλλῃ ἐνδιάμεσα ὁ ψάλτης τό «*Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς*»; Κακό δέν εἶναι. Ἄπλως μπορεῖ νά μὴ παρεμβαίῃ στήν αἴτησι τοῦ λειτουργοῦ. Ἄλλωστε στίς ἱερές ἀκολουθίες δέν καλύπτει ὁ ψάλτης τόν λειτουργό, οὔτε ὁ λειτουργός καλύπτει τόν ψάλτη. Τί μπορεῖ νά γίνε-ται; Ἡ διακόπτεται γιά λίγο ἡ αἴτησις τοῦ λειτουργοῦ, γιά νά παρεμβῆ ἓνα σύντομο καί χαμηλόφωνο «*Ὑπεραγία, Θεοτόκε, πρέσβευε...*», ἢ δέν λέγεται καθόλου, ἀφοῦ ἄλλωστε γιά τίς πρεσβεῖες τῆς Θεοτόκου ἔχουμε τό πρῶτο ἀντίφωνο: «*Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, Σῶτερ, σῶσον ἡμᾶς*».

• Ἀλλά μετὰ τά δευτερεύοντα αὐτά πού εἴπαμε, ὀφείλουμε νά δοῦμε γιατί ἡ Ἐκκλησία ὥρισε πρὶν ἀπό κάθε ἐκφώνησι νά λέγεται τό «*Τῆς Παναγίας Ἀχράντου...*». Φυσικά γιά τήν κυρία πρότασι τῆς σχετικῆς δεήσεως: «**ἑαυτούς καί ἀλλήλους καί πᾶσαν τήν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα**».

• Σημασία βεβαίως ἔχει ἡ «**μετοχή**» «*Μνημονεύσαντες*». Μετοχή ὄχι μόνο γιατί τό ρῆμα «μνημονεύω» εἶναι σέ μετοχή, ἀλλά κυρίως διότι οἱ ἅγιοι καί ἰδίως ἡ Ὑπεραγία Θεοτόκος **μετέχουν** στίς δεήσεις μας, ἀκοῦνε τή σχετική μνημόνευσι μας καί παρακαλοῦν τόν Χριστό γιά τή σωτηρία μας καί εἰδικώτερα γιά τήν ἐναπόθεσι ὅλης τῆς ζωῆς μας σ' Αὐτόν.

• Οἱ ἅγιοι εἶναι οἱ ἐνδοξαζόμενοι στόν Οὐρανό, μέ πρώτη τήν Θεοτόκο. Ἐκεῖνοι δέν μᾶς λησμονοῦν. Προσεύχονται γιά μᾶς. **Πρεσβεύουν** ὑπέρ ἡμῶν. Ἀλλά καί ἐμεῖς τοὺς «*μνημονεύουμε*», ὄχι φυσικά μέ τήν ἔννοια πού μνημονεύουμε ζῶντας καί κεκοιμημένους. Αὐτούς τοὺς μνημονεύουμε ὑπέρ ἀφέσεως ἀμαρτιῶν, ὑπέρ ἐλέους. Τῶν ἁγίων καί τῆς Θεοτόκου ἡ μνημόνευσις δέν εἶναι ὑπέρ ἀφέσεως, ἀλλ' εἶναι μνημόνευσις **τιμῆς καί δόξας**. Γι' αὐτό καί μετὰ τόν καθαγιασμό τῶν Τιμίων Δώρων «*εἰς τιμὴν καί μνήμην*» μνημονεύουμε τοὺς ἁγίους, «**ἐξαιρέτως** δέ τῆς Παναγίας Ἀχράντου».

• Ὁ Θεός καί στή γῆ τίμησε τοὺς ἁγίους Του. Τοῦ Πέτρου ἀκόμη καί «*ἡ σκιά*» θαυματουργοῦσε (Πράξ. ε' 15-16). Ὁ πρωτομάρτυρας Στέφανος ἀξιώθηκε, ὄντας ἀκόμη στή γῆ, νά δῆ ἀνοικτούς τοὺς οὐρανοὺς καί «*δόξαν Θεοῦ καί Ἰησοῦν ἐστῶτα ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ*» (Πράξ. ζ' 55). Ὅχι, λοιπόν, ἀπλῶς ἐνθυμούμεθα στή θεία Λειτουργία τοὺς ἁγίους, ἀλλά τοὺς αισθανόμεθα συλλειτουργοὺς, τοὺς μνημονεύουμε τιμητικά καί τοὺς ἱκετεύουμε.

• Καί ἐδῶ ἐρχόμαστε στόν κύριο σκοπὸ τῆς δεήσεως «*Τῆς Παναγίας Ἀχράντου...*». Καί σεῖς, Μητέρα τοῦ Χριστοῦ καί λοιποὶ ἅγιοι, παρακαλεῖτε. Καί μεῖς σᾶς τιμοῦμε καί σᾶς παρακαλοῦμε. Ἄλλ' αὐτὴ τὴ φορά, καί κάθε φορά πού λείει ὁ λειτουργός τό «*Τῆς Παναγίας Ἀχράντου...*», ζητᾶμε κάτι, πού τό θεωροῦμε τό σπουδαιότερο γιά τήν ὑπαρξί μας, γιά τήν ὅλη πορεία μας καί γιά τή σωτηρία μας. Βοηθήστε μας, ἅγιοι, **νά παραθέσουμε**, νά ἐμπιστευτοῦμε ὅλη μας τὴ ζωὴ «*Χριστῷ τῷ Θεῷ*».

• Γι' αὐτό, ἐνῶ σέ ἄλλες αἰτήσεις καί εὐχῆς ὁ λαὸς ἀπαντᾷ μέ τό «*Κύριε, ἐλέησον*» ἢ μέ τό «*Ἀμήν*» ἢ μέ τό «*Παράσχου, Κύριε*», εἰδικὰ στήν δέησι «*Τῆς Παναγίας Ἀχράντου...*» ἀπαντᾶμε μέ τό «**Σοί, Κύριε**». Πρόκειται γιά ἱερὴ ὑπόσχεσι.

—Ναί, Κύριε, Σέ Σένα ἐμπιστευόμαστε τὴ ζωὴν μας, τὴ δικὴν μας καί τῶν ἄλλων.

—Ναί, Κύριε, Σέ Σένα αφιερώνουμε τήν ὑπαρξί μας.

—Ναί, Κύριε, ἡ ἀφοσίωσίς μας εἶναι σέ Σένα καί γιά Σένα.

—Ναί, Κύριε, στό ἐξῆς θέλουμε νά ὑπακούουμε σέ Σένα, στά δικά Σου προστάγματα, νά τηροῦμε τό δικό Σου θέλημα.

—Ναί, Κύριε, ἐπιρρίπτουμε στή δική Σου Ἀγάπη καί στή δική Σου Ἀγκάλη τόν ὑπόλοιπο χρόνο τῆς ζωῆς μας.

—Ναί, Κύριε, Ἐσένα θέλουμε νά εὐαρεστοῦμε μέ τίς πράξεις μας, μέ τά λόγια μας, μέ τή σκέψι μας.

● Καί τό «**Σοί, Κύριε**», πού εἶναι ἱερή ὑπόσχεσι τῆς καρδιάς μας, τό ἀπευθύνουμε στόν Χριστό, διότι....! Αὐτό τό διότι εἶναι τό «**ὄτι**», πού ἐκφράζει εὐθύς ἀμέσως ἡ ἐκφώνησις τοῦ λειτουργοῦ: «**Ὅτι πρέπει Σοί πᾶσα δόξα, τιμή καί προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καί τῷ Υἱῷ καί τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι....**».

● Στήν προσευχή μας, στή δέησί μας, ἀπευθυνόμεθα στόν ἐνικό, στόν **Ἐναν**: «**Σοί Κύριε**». Ἄλλ' ὁ Ἕνας εἶναι **Τρεῖς**, τά Τρία Πρόσωπα τῆς Ἁγίας Τριάδος. Ἡ δοξολογία ἀπευθύνεται στόν ἐν Τριάδι Θεῶ. Αὐτόν προσκυνεῖ ἡ Θεοτόκος, Αὐτόν προσκυνοῦν οἱ ἅγιοι, Αὐτόν ἀενάως ὑμνοῦν οἱ ἄγγελοι. Αὐτός εἶναι τό περιεχόμενο τῆς πίστεώς μας καί τό ἀντικείμενο τῆς λατρείας μας. Αὐτῷ ἡ «**δόξα καί τό κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων**».